

-***-

SENTÈNCIA 21-02 de 19 de setembre de 2002

Ponent: M.I. Sra. Marie CONTE

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: Que per sentència de 29 de maig de 1990, recaiguda en la causa 114-F/88 el Tribunal de Corts va condemnar Albert C.D. i Antoni A.P., per un delictes major de falsedat en document públic, a la pena de 6 mesos de presó condicional i multa de 300.000.- pta. per a cada un d'ells.

II.-RESULTANT: Que per Providència de data 24 d'octubre de 1991 el mateix Tribunal de Corts acordà no donar lloc a la petició feta pel perjudicat Josep R.M. el qual sol·licitava que el Tribunal fixés una indemnització per perjudici moral i altra per perjudici material, puix que la sentència absolia els processats pel delictes d'estafa.

III.-RESULTANT: Que per Aute de data 20 d'octubre de 1992, el Tribunal Superior de Corts admeté el recurs de Suplicació contra la Providència del Tribunal de Corts revocant-la en el sentit que "determinin el perjudici material i moral sofert per Josep R.M. amb motiu del delictes de falsedat en document públic comès en el seu perjudici per Antoni A.P. i Albert C.D., mitjançant el qual es produí la seva evicció irregular i delictiva de la societat Engitec SL, i que els condemni a rescabalar-lo".

IV.-RESULTANT: Que per Aute de data 4 de desembre de 1992, notificat a les parts el mes de juny de 2001, el Tribunal de Corts acordà requerir a les parts per a que en el termini de 15 dies aportessin les proves que estimessin adients i en el termini d'un mes i mig a partir de l'expiració del primer fessin les al·legacions pertinents.

V.-RESULTANT: Que per Aute de data 26 de setembre de 2001 el Tribunal de Corts acordà: "condemnar Albert C.D. i Antoni A.P. a pagar a Josep R.M. la quantitat de

340.000.- pta. (2.043,44€) en concepte de quantum indemnitzador atribuït en la present causa".

VI.-RESULTANT: Que contra l'esmentat Aute s'interposà recurs d'apel·lació per la Lletrada Mireia CANTURRI ORTIZ, actuant en defensa i representació de Josep R.M., sol·licitant la revocació del mateix en el sentit de donar lloc a les peticions indemnitzadores demanades i que es condemnés Antoni A.P. i Albert C.D. al pagament de les següents quantitats:

- els interessos meritats per la quantitat de 170.000.- pta. aportada pel seu mandant de capital a la societat Engitec SL, calculats al tipus legal a comptar de la data de constitució de la dita societat i fins el dia que rebé el xec de la Batllia per aquest import, sigui el 31 de gener de 1997.

- la tercera part dels beneficis acumulats és a dir la tercera part de l'import de 20.608.516.-pta. (6.869.508.- pta.) en concepte de *lucrum cessans*; quantitat que s'ha de veure incrementada pels interessos legals.

- la tercera part del valor de la societat, valor a apreciar mitjançant peritatge, a la capacitat de guany de l'empresa i del fons de comerç.

- Reprotxa al Tribunal de Corts l'haver limitat la indemnització atorgada a la reparació del perjudici moral, mentre que el Tribunal Superior de Corts, en la seva decisió del 20 d'octubre de 1992, li imposava avaluar els perjudicis material i moral sofert per Josep R.M. amb motiu de falsedat en document públic.

- Estima que un perjudici econòmic és susceptible de resultar directament d'un delictes de falsedat i que concretament aquest delictes va tenir com a conseqüència l'evicció de Josep R.M. de la societat per la dissolució de la mateixa.

VII.-RESULTANT: Que també interposà recurs d'apel·lació el lletrat Manuel PUJADAS DOMINGO, advocat d'Albert C.D. i d'Antoni A.P., demanant a la Sala Penal acordar,

- que del delictes de falsedat pel qual foren condemnats Albert C.D. i Antoni A.P. no se'n pot derivar cap indemnització ni per perjudici moral ni per cap altre concepte.

- subsidiàriament que el perjudici moral sigui fixat en la quantitat de 170.000.- pta., suma que ja fou abonada pels seus patrocinats.

- Contesta la decisió del Tribunal Superior de Corts, al·legant que el delict de falsedat és un delict de mera activitat, en el qual la lesió del bé protegit es produeix únicament per l'alteració de la veritat en relació a extrems fonamentals d'un document, i que concretament en els casos de falsedat comesa en documents públics, es protegeix el tràfic jurídic i no els interessos de particulars, en la mesura en la que no es requereix l'existència d'un perjudici per a que sigui constituïda la infracció.

- D'altra part objecta que el perjudici moral resultant eventualment d'aquest delict no és quantificable, que concretament hauria pogut ser avaluat a l'import de l'aportació feta per Josep R.M., sigui 170.000.- pta., que li van ser abonades el 31 de juliol de 1997.

VIII.-RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs presentat per Josep R.M. i deixa al lliure criteri de la Sala el recurs d'Albert C.D. i Antoni A.P., amb motiu que el Tribunal de Corts va buscar les conseqüències danyoses de l'únic delict de falsedat comès per Albert C.D. i Antoni A.P.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: en primer lloc constitueix falsedat l'alteració fraudulenta de la veritat de natura a ocasionar un perjudici materialitzat en un escrit que te per objecte establir la prova d'un dret o d'un fet tenint conseqüències jurídiques; que així la possibilitat de causar un perjudici participa no de l'element material sinó de l'element intencional del delict de falsedat, el qual requereix, per estar constituït, la constatació per part de l'autor d'un dol; que en efecte aquest ha de tenir especial consciència, no solament d'alterar la veritat, sinó que aquesta alteració de la veritat és susceptible de ocasionar un perjudici a altri.

Que des d'aquest moment la realització efectiva d'un perjudici no és un element constitutiu del delict de falsedat.

No obstant, si bé no és necessari per a la constitució de la infracció l'esdeveniment d'un perjudici ocasionat a un tercer, cap text permet excloure que sigui reparat el perjudici sofert per un tercer per raó de la comissió d'aquest delict, en el marc de l'acció civil

intentada davant la jurisdicció penal encarregada de perseguir l'autor del delict de falsedat.

II.-CONSIDERANT: Que l'acció civil en reparació del dany causat per un delict pertany a tots aquells que han sofert personalment el dany directament causat per la infracció; que la víctima està obligada, per obtenir reparació davant la jurisdicció penal, a demostrar la existència d'un lligam directe de causalitat entre la infracció perseguida i el perjudici que al·lega.

III.-CONSIDERANT: Que en virtut de l'Aute de data 20 d'octubre de 1992 del Tribunal Superior de Corts, corresponia al Tribunal de Corts buscar la existència d'un perjudici material i moral, i d'avaluar la indemnització a atorgar a Josep R.M. en reparació del perjudici sofert.

L'Aute del 4 de desembre de 1992, no es pronuncia sobre la realitat de l'un o de l'altre d'aquest tipus de perjudici; que pertanyia al Tribunal de Corts verificar a la vista de les peces del sumari aportades per les parts en període d'execució de sentència, però limitant-se a jutjar, que l'un o l'altre d'aquests perjudicis, o els dos a la vegada, podien estar generats pel delict de falsedat.

IV.-CONSIDERANT: Que d'acord amb aquell Aute el Tribunal de Corts s'ha pronunciat sobre la natura i la importància del perjudici patit per Josep R.M. pel delict de falsedat, del qual n'han estat reconeguts culpables Albert C.D. i Antoni A.P. Que en ressurt dels elements del sumari que la demanda d'anul·lació de l'autorització de constituir la societat Engitec SL falsament signada pels condemnats en el lloc de Josep R.M. i sense el seu consentiment va comportar la dissolució de la persona moral, i la pèrdua per a la víctima de la qualitat de soci; que hi ha lloc de considerar que un perjudici moral consistent en el fet que els seus dos associats han sorprès la seva confiança, fent d'aquesta manera fracassar la seva participació a l'empresa, en resulta directament del delict de falsedat, el qual s'ha de reparar. Que l'avaluació necessàriament forfeteria d'aquest perjudici estimat pel Tribunal de Corts en 2.043,44€, n'apareix satisfactòria i s'ha de confirmar.

Que pel contrari i en la mesura en la que l'aportació de capital ha estat restituïda, el perjudici material al·legat per Josep R.M. residint en el fet d'haver estat privat dels guanys obtinguts en el marc d'una segona societat creada per Albert C.D. i Antoni A.P. és un

perjudici del tot indirecte, que no en resulta del delict de falsedat del qual n'estigui obligada la jurisdicció penal, però, eventualment, del trencament per part dels seus dos associats, del seu compromís contractual, que des d'aquest moment el tipus de perjudici, si tan és que la seva existència fou demostrada, no podia ser indemnitzada en el marc de l'acció civil portada davant la jurisdicció repressiva.

V.-CONSIDERANT: Que en aquestes condicions l'Aute recorregut ha de ser confirmat, amb la imposició de les costes als recurrents.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar els recursos d'apel·lació interposats per Josep R.M., i per Albert C.D. i Antoni A.P.

2.- Confirmar l'Aute dictat pel Tribunal de Corts en data 26 de setembre de 2001, en la causa núm. 114-F/88.

3.- Condemnar els recurrents al pagament de les despeses processals causades pel recurs, a raó de la meitat per Josep R.M. i l'altra meitat per Albert C.D. i Antoni A.P.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.